

Armand de Fluvià parla de Joan de Borbó, mort el proppassat 1 d'abril

“Ser comte de Barcelona implica sobirania”

El comte de Barcelona és enterrat al Panteó dels Reis de l'Escorial. Però poc abans de la seva mort estava previst que fos enterrat al Monestir de Poblet.

La mort del comte de Barcelona ha trasbalsat la vida pública oficial. El rei que mai va regnar ha tancat el cercle de la seva vida paradoxal: només ha rebut els honors de rei un cop mort. El poder polític ha fet un esforç espectacular per demostrar aquest reconeixement. Els mitjans de comunicació, també. Molta unanimitat i poca polèmica. Només unes paraules de Senillosa, recordant els possibles perquè del fet que Joan de Borbó, comte de Barcelona, no serà enterrat a Poblet han aixecat algun dubte. Dubte, que el govern espanyol ha tallat de soca-rel amb un reial decret, aprovat en un consell de ministres extraordinari celebrat el dia de la seva mort. Joan de Borbó, finalment és pot considerar una mica Joan III i està enterrat en el panteó dels reis de l'Escorial havent rebut tots els honors reials.

Un dels homes que des de la Universitat havia estat del cercle de Don Joan de Borbó a Catalunya és el reconegut especialista genealogista i heraldista Armand de Fluvià. A l'any 1955, a la Universitat, va formar un grup de joves monàrquics. Després va anar a la presó Model: deien que era instigador d'una confabulació monàrquico-stalinista. Presó, multes, telèfon intervingut. Quan recorda això se'l veu una mica torbat mentre afirma: “Jo en aquell moment hauria donat la vida per Don Joan”.

Ara no veu les coses igual. Però sí que és cert que va ser fidel al que considerava el seu monarca fins que el curs de la història li va fer veure que el seu projecte era impossible. Joan Carles, aleshores príncep, va jurar els Principis del Movimiento franquista al 1969. Les relacions fluides de la secretaria política del comte de Barcelona amb les forces polítiques de l'oposició franquista van començar a esllanguir-se. La història agafa un altre rumb, en el qual Joan de Borbó ocuparia un paper diferent al que els

El poder polític només ha retut honors de rei a Joan de Borbó una vegada mort.

EFE

seus defensors demòcrates volien.

En aquests anys d'intens activisme monàrquic, Armand de Fluvià va formar part de la secretaria política del comte de Barcelona a Catalunya, que presidia el periodista Santiago Nadal. Armand de Fluvià va intentar buscar l'harmonia entre catalanisme i monarquia: "Quan escrivia al rei ho feia en català, després que ell m'hagués autoritzat. Ell havia après el català a Suïssa, li havia ensenyat mossèn Cardó, inclús guardo una carta de Don Joan escrita en català". Una harmonia també difícil.

—*¿Com valora el desplegament informatiu en l'agonia i la mort del comte de Barcelona?*

—Crec que s'ha rendit justícia a la seva figura. La pena és que aquest tractament no se li hagués reconegut oficialment en vida, tenint en compte que tots, en el tracte de cada dia, començant pel seu fill, el tractaven com a rei.

—*¿Aquesta reacció amaga alguna mala consciència?*

—Podria ser.

—...

—Si li haguessin volgut donar el tractament de rei ningú no s'hi hauria oposat. El que es va fer era un disbarat fruit del desconeixement. El decret de 1987 només li reconeixia el tractament d'altesa reial. Don Joan va demanar al seu fill el títol de comte de Barcelona, que és un títol de sobirania i per tant era un títol que implícitament, sense necessitat de dir-ho, el reconeixia com a rei.

—*¿Exactament, comte de Barcelona, què vol dir?*

—Comte de Barcelona vol dir sobirà de Catalunya. Des que Ramon Berenguer IV es casà amb la reina Peranella d'Aragó, tots els seus descendents són comtes de Barcelona i reis d'Aragó. Quan Ferran el Catòlic, comte de Barcelona i rei d'Aragó, es casa amb la reina de Castella, Isabel I, tots els seus descendents són comtes de Barcelona i reis d'Aragó i Castella.

Armand de Fluvià: "Va ser el meu rei, no he reconegut l'actual, amb la seva mort es trenca l'únic lligam romàntic que em quedava amb la monarquia."

J. MORERA

Felip V, en incorporar la Corona d'Aragó a la de Castella és el primer rei de les Espanyes. Títol que ve seguit de tota una llarga tirallonga, entre els quals hi ha el de comte de Barcelona. És important que s'entengui això perquè molta gent es confon i no veu el títol de comte de Barcelona com de sobirania i això és un error greu.

—*¿Per què li sembla que Don Joan va escollir precisament aquest títol?*

—Crec que ho va fer des d'una posició d'humilitat que sempre el va caracteritzar. Ser comte de Barcelona implica sobirania, però en canvi no és regi. Em sembla que va ser una qüestió d'humilitat.

—*¿Per tant el nou comte de Barcelona és el rei Joan Carles I?*

—Sí.

—*Senillosa ha tornat a repetir aquests dies a la ràdio el comentari sobre el perquè Don Joan no ha estat enterrat a Poblet. Segons Senillosa, Don Joan va dir*

que "no volia ser enterrat en un lloc que algun dia deixarà de ser Espanya". ¿Què en pensa?

—Diuen que va dir que no voldria estar enterrat en una terra que algun dia no fos espanyola. Això és una cosa que a mi no m'agrada. Ell abans que res era espanyol i per tant pot ser que hagués dit això, no ho puc assegurar. Però aleshores jo em pregunto si era comte de Barcelona, aquesta era la seva terra. Tot plegat em ve a confirmar allò que jo dic sempre: no es poden ser dues coses a la vegada. Jo em sento català i no espanyol.

—*¿Per què s'havia plantejat la possibilitat d'enterrar-lo a Poblet?*

—Don Joan no volia ser enterrat al Panteó dels Infants. Considerava que ni com a cap de la Casa Reial i nexa d'unió de la dinastia històrica, ni com a hereu d'Alfons XIII i per tant rei de dret d'Espanya, aquest havia de ser el seu destí. Era un lloc que no li pertocava. Va ser aleshores quan es va trobar la solució del Mo-

nestir de Poblet, on tenia dret a ser enterrat en el panteó dels comtes de Barcelona. Allà es van excavar les sepultures per a ell i per a la seva muller. Ara, suposo que això pel seu fill significava quedar malament i per aquesta raó s'hi ha repensat i han trobat la solució de després de mort. La denominació de Joan III és una manera de reconèixer-lo com a rei.

—*¿I per vostè què significa la seva mort?*

—Va ser el meu rei, no he reconegut l'actual, amb la seva mort es trenca l'únic lligam romàntic que em quedava amb la monarquia, per tant, fent un paral·lelisme amb el que deia Cambó quan li preguntaven si era partidari de la monarquia o de la república i ell contestava que de Catalunya, doncs jo et respondré a la teva pregunta dient que mort el rei, visca Catalunya.

Elisa Galangau